УДК 373.5:004

Поляничко Зоя Олексіївна
учитель СШ № 90 Печерського району м. Києва, пошукач кафедри психології і педагогіки
Київський Національний Лінгвістичний Університет, м. Київ, Україна
funny_monkey@ukr.net

ОСОБЛИВОСТІ ІНФОРМАТИЗАЦІЇ ШКІЛЬНИХ БІБЛІОТЕК У РЕСПУБЛІЦІ ПОЛЬЩА

Анотація. У статті розглядається становлення й етапи інформатизації шкільних бібліотек у Республіці Польща, розвиток їх технічного, кадрового та фінансового забезпечення, активного впровадження ІКТ у навчально-виховній діяльності в умовах євроінтеграції. Досліджуються основні напрями реалізації загальнонаціональних урядових програм Польщі з комп'ютеризації шкільних бібліотек, діяльність освітніх проектів європейських структурних фондів з використання ІКТ у навчально-виховній діяльності. Розкриваються особливості розвитку інформатизації шкільних мультимедійних інформаційних центрів у Республіці Польща, такі як створення електронних платформ відкритої освіти, надання школам доступу до широкосмугової мережі Інтернет, поширення медіаосвіти у польських школах із залученням учителів-бібліотекарів.

Ключові слова: інформатизація шкільних бібліотек; особливості розвитку шкільних інформаційних центрів; ІКТ-компетентність вчителів-бібліотекарів.

1. ВСТУП

Постановка проблеми дослідження. Шкільна бібліотека є невід'ємною структурною складовою середнього загально-освітнього навчального закладу і освітнього процесу в цілому. Тому реформування середньої освіти вимагає модернізації і шкільних бібліотек. Відкритість, гнучкість та здатність адаптуватися до перетворень є необхідною умовою для ефективної роботи в інформаційному суспільстві [3].

Заслуговує на увагу досвід інформатизації бібліотек загальноосвітніх навчальних закладів у республіці Польща, розвиток їх технічного, кадрового та фінансового забезпечення, активного впровадження ІКТ у навчально-виховній діяльності.

Етапом організаційно-правового становлення інформатизації шкільної освіти у Польщі ми вважаємо 1998–2003 роки, що стали початком низки системних заходів у сфері світи, спрямованих на подолання відставання у сфері освіти Польщі порівняно з п'ятнадцятьма країнами ЄС. Характерними особливостями даного періоду є активна діяльність з побудови технологічної інфраструктури шкільних установ за підтримки урядових програм, надання ІКТ-інструментарію для супроводу навчального процесу, заходи з поширення мережі Інтернет у школах Польщі, якісне покращення ІКТ-компетентності вчителів і бібліотекарів шкіл охарактеризували етап організаційно-правового становлення інформатизації шкільної освіти у Польщі. З 2004 до 2009 року в нашому дослідженні окреслено період **етапу розвитку інформатизації шкіл** у Республіці Польща, оскільки у 2004 році вона приєдналася до Європейського Союзу і було розпочато активну діяльність впровадження пріоритетних напрямків освітньої політики ЄС на національному рівні, а саме у сфері ІКТ. Швидкий розвиток інформатизації шкіл у Республіці Польща у 2004–2009 роках зумовлений активною діяльністю урядових і недержавних установ із проведення заходів зі створення електронних платформ відкритої освіти, надання школам доступу до широкосмугової

© З.О.Поляничко, 2014.

мережі Інтернет, поширення медіаосвіти у польських школах із залученням учителів - бібліотекарів.

У 2010 році Радою у справах інформатичної освіти і медіаосвіти при Міністерстві освіти Польщі було видано „План напрямків діяльності у навчанні дітей та молоді і функціонуванні школи в інформаційному суспільстві. Нові технології в освіті" [2], що став практичним результатом втілення Лісабонської стратегії у галузь освіти з метою створення умов для життя дітей і молоді в інформаційному суспільстві завдяки доцільному використанню ІКТ. Окрім розвитку технологічної інфраструктури і якісної підготовки вчителів, згідно з європейськими тенденціями, визначальними стали персоналізація освіти і неперервне навчання протягом усього життя. Практична спрямованість документа показує готовність усіх учасників інформатизації шкільної освіти працювати узгоджено і злагоджено над щоденним використанням ІКТ у навчальному процесі, що, на наш погляд, знаменує початок **етапу модернізації**.

Актуальність дослідження зумовлена потребою вивчення позитивного досвіду країн-держав ЄС у напрямку покращення якості освіти, зокрема застосування інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) у навчально-виховній діяльності сучасної школи. „Система створення знань, система освіти, що формується стосовно вимог інформаційної цивілізації, має виховувати людину, здатну функціонувати в цій цивілізації, таку, що вміє створювати інформацію і знання, має потенціал для їхнього використання, готова впроваджувати сучасні інформаційні та мультимедійні методи у навчання, а також у суспільне та економічне життя" [2, с. 110].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аспектам інформатизації шкільної освіти у Республіці Польща присвячені роботи польських науковців і практиків, що зосередили свою увагу на розбудові педагогічних засад процесів інформатизації і комп'ютерізації середньої освіти в умовах євроінтеграції. Ілона Кошч (Ilona Kość), Йозеф Беднарек (Józef Bednarek), Яніна Космаля (Janina Kosmala) аналізують трансформаційні процеси, що відбуваються у системі освіти Польщі в інтеграції з Європейським Союзом; Броніслав Семеніцькі (Bronisław Siemieniecki), Єльжбета Перзицька (Elżbieta Perzycka), Домінік Баторські (Dominik Batorski), Мачей Сисло (Maciej M. Sysło), Єва Гурбієль (Ewa Gurbiel), Гражина Хардт-Олейничак (Grażyna Hardt-Olejniczak), Єва Кольчик (Ewa Kołczyk) вивчають дидактичні питання навчання інформатики й інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) у школі; проблемам підвищення ІКТ-компетентності вчителів присвячені роботи таких учених, як: Марія Гроінвальд (Maria Groenwald), Анджей Новак (Andrzej Nowak), Ізабела Ярош (Izabela Jaros), Олександр Пецух (Aleksander A. Piecuch); питання медіаосвіти у школі висвітлені у працях таких польських авторів, як: Анджей Богай (Andrzej Bogaj), Юстина Венлож (Justyna Wenglorz), Зофья Жуковська (Zofia Żukowska); уведення елементів дистанційного навчання у середню освіту вивчають Кшиштоф Вінніцкі (Krzysztof Winnicki), Емілія Мусіял (Emilia Musiał), Станіслав Южчик (Stanisław Juszczyk), Збігнєв Осінські (Zbigniew Osiński) та інші.

Метою статті є розгляд проблеми інформатизації шкільних бібліотек у Республіці Польща з 1998 рік до сьогодення.

2. РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Етап становлення (1998–2003 роки). Європейський вектор інформатизації шкільної освіти Польщі на початку XXI ст. потребував проведення низки системних реформ, спрямованих на подолання відставання освіти Польщі порівняно з країнами ЄС. Рада Міністрів Польської Республіки взяла на себе зобов'язання вжити заходів, спрямованих на прискорення розвитку інформатизації освіти. У документі, що був

розроблений Міністерством економіки, „e-Польща — Стратегія розвитку інформаційного суспільства в Польщі у 2001–2006 рр.”, було передбачено поряд із комп’ютеризацією шкіл, модифікацією програм підготовки вчителів і бібліотекарів із використання ІКТ, також створення бази навчальних матеріалів — тематичних навчальних порталів, віртуальних електронних бібліотек, серверів із навчальними матеріалами, медіа-центрів, що пропонували віртуальні мультимедійні дидактичні засоби навчання для вільного користування — довідники, посібники, словники, атласи, енциклопедії, які було представлено у списку рекомендованих навчальних посібників на сайті Міністерства освіти Польщі [3].

У 2001 році Центром освіти та інформаційних технологій у Варшаві була створена інформаційна служба *Serwis Informacyjny dla Nauczycieli Bibliotekarzy OEIiZK* (Інформаційний сервіс для вчителів-бібліотекарів) (http://biblioteka.oeiizk.waw.pl/) для проведення комп’ютерного навчання бібліотекарів шкіл. Сайт містив сторінки бази даних шкільних бібліотек, дати планів підготовки уроків з читачами, тематичні професійні статті, а також матеріали профспілкового комітету бібліотекарів.

На думку Я. Анджеєвської шкільна бібліотека стає „міждисциплінарною лабораторією, інформаційним центром для учнів, вчителів та батьків, освітнім читацьким центром (…), функцією якого є виконання основного навчального плану й освітніх вимог, підготовка та навчання учнів до користування послугами інших бібліотек [1, с. 135]”. Шкільна бібліотека, що має універсальні функції підтримки програм навчання і виховання, на думку педагогів, має бути джерелом культурного просвітництва й інформації для навчання учнів і вчителів упродовж всього життя. У Розпорядженні Міністерства освіти Польщі „Про статути дошкільних дитячих установ і загальноосвітніх шкіл” йшлося про те, що шкільна бібліотека покликана надавати допомогу у пошуку, організації та використанні інформації, ефективному впровадженні інформаційних технологій, а також, сприяти розвитку розумових навичок і особистих інтересів школярів [9]. Проте, у 2000-х роках бібліотеки шкіл Польщі не мали професійно розроблених стандартів якості, затверджених на національному рівні, тому бібліотекарі використовували основні положення і керівні принципи для стандартизації своєї діяльності, представлені в офіційному документі ЮНЕСКО „Маніфест шкільних бібліотек” у версії тексту 1998 року [8, с. 6]. У цьому документі йшлося про роль шкільної бібліотеки у створенні умов для навчання і виховання молоді, цілі і завдання, кваліфікацію і функціональні обов’язки шкільних бібліотекарів. Згідно з документом, шкільні бібліотеки є частиною мережі бібліотечних та інформаційних служб.

На початку 2000-х років більш ніж 2 000 шкільних бібліотек Польщі використовували програму каталогізації даних MOL 2000+ (версія Windows). Робоче місце вчителя-бібліотекаря потребувало мінімальних системних вимог: Intel Pentium II або Celeron 400 МГц, 64 Мб оперативної пам’яті, HDD 4 GB, CD-ROM, операційна система Windows, починаючи з Windows 98 SE. Читацькі комп’ютери для перегляду каталогу мали ще нижчі вимоги. Програма MOL 2000+ спрощувала схему каталогізації, опис електронних документів відповідно до останніх польських стандартів, надавала можливість публікації каталогу в мережі Інтернет для віддаленої роботи з даними, наприклад, контроль кількості узятих книжок і перевірки умов їх повернення [11].

У той час набули популярності інтегровані бібліотечні системи для шкільних бібліотек OWL і OWL-2 (System biblioteczny SOWA) польської компанії Socrates, що є розгорнутими бібліографічними каталогами у мережі Інтернет. OWL підтримував типові процеси бібліотечної справи, такі як каталогізація, обмін, інвентаризація, планування, закупівлі, замовлення тощо. Програма доступна для Windows NT або Linux, з подальшою можливістю адаптації до інших операційних систем (http://www.oss.wroc.pl/biuletyn/ebib10/sowa.html).

Основними особливостями якісних змін щодо шкільних бібліотек на етапі організаційно-правового становлення інформатизації шкіл у Республіці Польща є впровадження державних цільових програм підготовки вчителів і бібліотекарів із використання ІКТ, створення бази навчальних матеріалів — тематичних навчальних порталів, віртуальних електронних бібліотек, серверів із навчальними матеріалами, комплектування якісними вітчизняними програми архівації і каталогізації бази матеріалів.

Етап розвитку (2004–2009 роки). Поступовому перетворенню шкільних бібліотек у Польщі у шкільні інформаційні центри [8], а згодом — у шкільні мультимедійні центри інформації [9] сприяла діяльність урядових структур Польської Республіки. Так, у вже згадуваному раніше документі „е-Польща — Стратегія розвитку інформаційного суспільства в Польщі у 2001–2006 рр." йшла мова про створення *шкільних мультимедійних інформаційних центрів* і навчання бібліотекарів використанню інструментів ІКТ [5, с. 22]. Завдяки поширенню вільного доступу до мережі Інтернет у школах такі центри згодом були перетворені у *шкільні мультимедійні інформаційні Інтернет-центри*, або шкільні інформаційні центри [7]. Серед характерних особливостей шкільних мультимедійних інформаційних центрів польські науковці виокремлюють, насамперед, такі: 1) наявність автоматизованої бази аудіовізуальних, мультимедійних електронних документів, до якої учні й учителі мають необмежений доступ; 2) створення умов для функціонування мережі бібліотечних центрів задля швидкого отримання інформації з баз даних інших бібліотек; 3) база даних і приміщення шкільного мультимедійного інформаційного Інтернет-центру використовується для проведення уроків і занять, а також для самостійної роботи учнів [3]. Якісна робота шкільних мультимедійних інформаційних центрів сприяє впровадженню сучасних методів навчання; дозволяє розкрити можливості й інтереси кожного учня; полегшує співпрацю між учителями; підтримує професійний розвиток і сприяє обміну досвідом серед учителів; надає можливість для самостійної роботи учнів; покращує ефективність й організацію управління матеріальними ресурсами школи [10].

Серед цілей шкільного мультимедійного інформаційного Інтернет-центру триєдиною метою є: 1) освітня мета: учні й учителі мають можливість використовувати різні джерела інформації, розглядаючи наукову проблему більш розгалужено; 2) розвивальна мета: розвиток інформаційної культури, інформаційної безпеки; 3) виховна мета: виховання культури читання учнів [3]. Функціональним обов'язком учителя-бібліотекаря, який стає компетентним координатором роботи медіа-центру школи, є створення медіаосвітнього середовища для навчання і виховання, надання технічної і методичної допомоги учням і вчителям [3].

Шкільний мультимедійний інформаційний центр замінює комп'ютеризовану шкільну бібліотеку, він оснащений терміналами, що забезпечують доступ до каталогів і комп'ютерних файлів, комп'ютеризованого робочого місця вчителя-бібліотекаря, електронної бази даних традиційних паперових каталогів і книжок, а також до копіювальної техніки. Бібліотечний читальний зал, розрахований на 30 місць і 3–4 комп'ютерних станції, оснащений телевізором, відеомагнітофоном, DVD програвачем, виконує функції конференц-зали для проведення семінарів, лекційних занять, мультимедійних презентацій, нарад тощо [10]. Бібліотека школи має бути оснащена інтерактивними дошками, мобільним компютерним обладнанням [4, с. 4].

Однією з вимог європейських освітніх стандартів, які стали флагманом польського шкільництва, було надання рівних можливостей для учнів усіх верств населення. Програма „Рівні можливості" польсько-американського фонду *Fundacja Wolności* мала на меті зрівняти можливості отримання освіти для дітей і молоді із

сільської місцевості і малих міст (до 20 тисяч жителів) з міськими школярами. У програмі взяли участь неурядові організації, навчальні заклади та неформальні групи молоді з усієї Польщі, що співпрацювали з учнями шкіл, учителями та батьками. У рамках програми були реалізовані проекти, спрямовані в тому числі і на інформатизацію шкіл та шкільних бібліотек [7, с. 32]. Так, у 2001–2003 роках м. Чижув у Подляському воєводстві для модернізації читального залу шкільної бібліотеки отримав 20 тис. злотих, у Підкарпатському воєводстві гімназія м. Блізне отримала 13 600 злотих для обладнання шкільної бібліотеки, гімназія м. Кмолас — 13 900 злотих для створення доступу до мережі Інтернет, як і гімназія м. Січув (Свентокшиське воєводство), а гімназія м. Ксьонжки (Куявсько-поморське воєводство) — 14 800 злотих для підвищення ІКТ-компетентності сільських учителів і бібліотекарів. У 2003 році гранти були розподілені на чотири програми, серед яких за програмою „Активні школи" отримали кошти по 10 тис. злотих: Клуб мультимедійної творчості гімназії № 1 м. Баранув (Підкарпатське воєводство) і гімназія м. Бжезіни (Свентокшиське воєводство) для обладнання доступу до мережі Інтернет; 9 тис. злотих — бібліотечний інформаційний мультимедійний центр гімназії м. Навсі Бшостецки (Підкарпатське воєводство) [7, с. 32–34]. У рамках іншої програми „Малі гранти" з метою інформатизації шкіл сільської місцевості отримали гранти на обладнання шкільних мультимедійних інформаційних Інтернет-центрів м. Волинце (Мазовецьке воєводство), м. Моравіца (Свентокшиське воєводство), м. Йедліна Здруй (Нижньосілезьке воєводство) загалом на суму 49 900 злотих [7, с. 35]. За програмою „Бібліотечний центр місцевої інформації" польського фонду *Fundacja Dzieci i Młodzieży* були надані кошти на 50 % витрат на розширення, модернізацію, реконструкцію та придбання обладнання (у тому числі комп'ютерів і принтерів) для місцевих шкільних бібліотек [7, с. 32]. У Польщі діє програма „e-bus" — електронний автобус, оснащений чотирма ноутбуками з доступом до мережі Інтернет. Це забезпечує доступ до інформації школярам і вчителям віддалених населених пунктів, сприяє підвищенню їх ІКТ-компетентності [14, с. 13–14].

У 2004–2009 роках завдяки збільшенню попиту на програмні засоби й розвитку технологій польські шкільні бібліотеки могли вибирати якісне безкоштовне програмне забезпечення, серед яких була, наприклад, програма Bibliotekarz.NET — розробка польських програмістів, що стала корисним інструментом саме для шкільних бібліотек. Програма створює базу даних бібліотечних ресурсів, полегшує доступ (функціональними клавішами) до часто використовуваних функцій, таких як „замовлення", „кількість" або „оновлення". Вбудований пошук, дружній інтерфейс, легкий доступ до необхідної інформації вирізняв програму серед інших (http://bibliotekarz.net). Інша безкоштовна програма Biblioteka Szkolna (wersja 3.1) на операційній системі MS Office Access (Microsoft Office 2000 або наступні версії) (http://warsztathistoryka.uni.lodz.pl/podstrony/biblioteka.html) була створена розробниками з університету міста Лодзь для каталогізації книг та інших видів видань, реєстрації читачів, перевірки кредиту і підрахунку статистики читачів шкільних бібліотек, оснащених апаратним і програмним забезпеченням ліцензії Microsoft Access. Після введення даних для всієї колекції книг з бібліотеки і реєстру читачів можна легко визначити кількість книг за конкретною назвою, наявних у бібліотеці, імена й адреси читачів, термін кредиту й очікувану дату повернення, предмет книги, підпис, номер доступу УДК, класифікаційні дані тощо. Книги інвентаризації і паспорти доступні у версії для друку.

Основними особливостями організації роботи шкільних бібліотек на етапі розвитку є поступове перетворення шкільних бібліотек в мультимедійні інформаційні центри завдяки появі автоматизованої бази електронних документів, залучення вчителів-бібліотекарів до медіаосвітніх проектів, спрямованих на підвищення

інформаційної обізнаності школярів, розширені функції шкільної бібліотеки для рівних можливостей усіх школярів Польщі, використання якісного безкоштовного програмного забезпечення.

Етап модернізації (2010–2014 роки). Проектом закону Сейму Республіки Польща 2010 року про внесення змін до Закону про систему освіти (ст. 67) було запропоновані зміни „З метою реалізації завдань статуту школи провести зміну у назві (…) шкільна бібліотека — інформаційний центр" [12, с. 1]. На жаль, закон не був прийнятий, але термін „шкільний інформаційний центр" зустрічається у документації державного значення [2]. На початку нового десятиліття уряд Польщі приділяв усе більше уваги освітнім проектам, встановивши ІІІ рівень пріоритету Оперативної програми „*Kapitał Ludzki 2007–2013*" для розвитку освіти й науки, пункт 3.5 якого присвячений комплексній підтримці розвитку шкіл [2, с. 29]. Наприклад, у 2013 році за підтримки Структурних фондів ЄС було створено Систему бібліотечної інформації Мазовецького воєводства (*Mazowiecka System Informacji Bibliotecznej*) завдяки встановленому доступу до мережі Інтернет та комп'ютеризації 142 муніципальних, районних й шкільних бібліотек. Загальний обсяг інвестицій становив понад 5 мільйонів злотих, з них більше 4,1 млн злотих коштів ЄС [6].

Нині шкільні бібліотекарі у Польщі все більше користуються шкільною версією програми Byblos польського виробництва, (http://www.jezyk.com.pl/pages/bib_opis.htm), що призначена для автоматичного створення бібліотечної документації, необхідних записів про примірники й облік читачів з використанням єдиної бази даних (підтримує колекцію до 200 тис. книжок за стандартом Pro і мережі CS). Пошук у програмі здійснюється за різними ключами, наприклад, за автором, назвою, ключовим тематичним словом, ISBN номером. Програма оснащена зчитувачем штрих-кодів для каталогізації бібліотеки. Система дозволяє встановити розподіл груп читачів (учнів і вчителів) і для різних груп визначаються різні строки повернення книжок. Це особливо корисно в тих школах, де є обмежена кількість доступних матеріалів для читання. Для захисту даних програма періодично створює резервні копії. Попри це, програма надає можливість імпортувати бібліографічні записи на веб-сайт Національної бібліотеки.

Загалом, крім суто бібліотечної справи, бібліотекарі-вчителі у Республіці Польща, як правило, активно ведуть сайти шкіл, проводять семінари, конференції, беруть участь у різноманітних проектах. Так, бібліотекар-учитель ліцею в м. Білгорай (Люблінське воєводство) Анна Добрачиньська проводить лекції для учнів і вчителів про безпечну роботу у мережі Інтернеті, ініціювала участь школи у проекті „Сучасна школа 2012" Європейського соціального фонду (http://www.nowoczesnaszkola.edu.pl/), у якому ліцей посів 3-є місце й отримав грант 10 тисяч злотих на закупівлю комп'ютерного обладнання [4, с. 4].

Варто відзначити зростаючу роль комерційних організацій у створенні умов для розвитку інформатизації шкільної освіти. Фонд Сучасної Польщі (*Fundacja Nowoczesna Polska*) фінансує освітні проекти, спрямовані на дитячу і підліткову аудиторію: проект „Вільне читання" (Wolnelektury.pl) — безкоштовна Інтернет-бібліотека, що пропонує твори зі шкільної програми Міністерства освіти Польщі; проект „Безкоштовні Обкладинки" (Wolneokladki.pl) — створення обкладинок для Інтернет-бібліотеки Wolnelektury.pl з використанням відкритих освітніх ресурсів; портал „Медіаосвіта" (Edukacjamedialna.edu.pl) заснований у 2010 році, надає дидактичні матеріали 150 уроків з медіаосвіти для середньої школи.

Напрями освітньої діяльності шкільних бібліотек постійно розширюються. Бібліотека стає місцем навчання для життя (протягом усього життя), рівних можливостей (освітніх заходів школярів і вчителів). Бібліотекарі Польщі використовують нові форми і методи інформування читачів: „Сьогодні, замість шафи з

новинами, бібліотекар хоче викласти скани обкладинок каталогів у мережі Інтернет" [13]. Бази шкільних бібліотек наповнюються аудіо- й аудіовізуальними матеріалами, програмне забезпечення, призначене для розширення бібліотечної системи надає послугу використання мультимедійних ресурсів: енциклопедій, словників, програм для навчання шкільних предметів, газетних архівів тощо.

Основними особливостями організації роботи шкільних бібліотек на етапі модернізації є державна й комерційна підтримка проектів інформатизації шкільних інформаційних центрів, подальше вдосконалення ІКТ-компетентності вчителів-бібліотекарів, оцифрування освітніх матеріалів, участь шкільних бібліотек у грантових програмах ЄС.

3. ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Наведені дані вказують на активне впровадження ІКТ в шкільних бібліотеках Польщі, які „…в останні десятиліття стали явищем інтенсивної інформатизації" [13] і швидкий розвиток шкільних інформаційних центрів, доступних як для місцевих, так і для сільських учнів і вчителів. Це стало можливим завдяки активізації діяльності урядових і недержавних установ у проведенні заходів з інформатизації шкільної освіти і сприяло входженню шкільного освітнього середовища країни до єдиного європейського освітнього інформаційного простору.

Існує очевидна необхідність **подальших досліджень** організації роботи шкільних бібліотек у Республіці Польща як важливої складової процесу інформатизації шкіл у Республіці Польща.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Andrzejewska J. Kreatywność bibliotekarzy / Jadwiga Andrzejewska // materiały z ogólnopolskiej Режим доступу: http://www.pedagogiczna.edu.pl/warsztat/2005/1/050102.htm.
2. Dobraczyńska A. Opis działań: biblioteka szkolna Електронний ресурс]/ Anna Dobraczyńska, Jadwiga konferencji pt. „Społeczno-kulturalna i zaw dowa kreatywnośc bibliotekarzy", Miedzeszyn 13-14.06.1997 r. / [red. Janusz Nowicki]. — Warszawa :Wydaw. SBP, 1997. — 159 s.
3. Cele i kierunki rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Polsce [Електронний ресурс] / KBN // W.: 2000. — Режим доступу : http://kbn.icm.edu.pl/cele/index1.html.
4. Cybulska A. Biblioteka szkolna w nowoczesnym społeczeństwie informacyjnym / Agata Cybulska // W: Warsztaty Bibliotekarskie [Електронний ресурс] / red. nacz. Wiesława Olczykowska. — Czasopismo elektroniczne. — Nr 1/2005 (13) marzec. — Piotrków Trybunalski: Biblioteka Pedagogiczna, 2005. — Oleszek, Helena Oleszczak, Elżbieta Ciryt // [Liceum Ogólnokształcącego im. ONZ w Biłgoraju. – 2013. — Режим доступу : http://bibliotekawszkole.pl/biblioteka_motorem.pdf.
5. e-Polska — Plan działań na rzecz rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Polsce na lata 2001-2006 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://kbn.icm.edu.pl/cele/epolska.html.
6. Informatyzacja bibliotek dofinansowana ze środków UE [Електронний ресурс] / Biznes.pl/Edukacja (29.09.2010). — Режим доступу : http://biznes.pl/magazyny/edukacja/informatyzacja-bibliotek.
7. Internet w szkole / Opracowanie: zespół portalu www.interklasa.pl // Fundacja Wspomagania Wsi: marzec 2005. — 45 s.
8. Kowalczyk-Wilk H. Przedsięwzięcia MENiS związane z tworzeniem centrów informacyjnych w szkołach [Електронний ресурс] / Halina Kowalczyk-Wilk // Współczesne standardy bibliotek szkolnych w zreformowanym systemie edukacji: ogólnopolska konferencja nauczycieli-bibliotekarzy (6–7 listopada 2000 r.,) / 2000 r. — S. 7–10. — Режим доступу : http://biblioteka.oeiizk.waw.pl/konferencyjne/kowalczyk_wilk.pdf.
9. Kozak M. Multimedialne Centrum Informacji – istota i zadania [Електронний ресурс] / Małgorzata Kozak // Bibl. Zespołu Szkół Samoch. im. Stanisława Syroczyńskiego, — Lublin. — 2004. — Режим доступу : http://www.biblioteka.zss.lublin.eu/pub3.php?&order=&page=1&rid=103.
10. Markuszewska J. Multimedialne Centrum Informacji — nowe oblicze biblioteki szkolnej [Електронний ресурс] / Jolanta Markuszewska. — Режим доступу : http://sp.poniatowa.pl/art31.htm.

11. Motylska B. Biblioteka szkolna jako szkolne centrum informacji [Електронний ресурс] / Beata Motylska // Ścieżki edukacyjne: artykuł dotyczący funkcjonowania biblioteki szkolnej (01.04.2005). — Режим доступу : http://www.interklasa.pl/portal/index/dokumenty/interklasa/biblioteka_szkolna.pdf.
12. Projekt: Ustawa o zmianie ustawy o systemie oświaty (24.05.2010) [Електронний ресурс]. — Режим доступу : orka.sejm.gov.pl/Druki6ka.nsf/0/.../3209.pdf.
13. Szczepańska B. Biblioteki: jak daleko od postępu / Barbara Szczepańska // W: Informatyzacja bibliotek a dozwolony użytek publiczny (12.12.2012). [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://prawo.rp.pl/artykul/757643,960433-Informatyzacja-bibliotek--a-dozwolony-uzytek-publiczny.html.
14. Сопова Т. Україна — Польща: бібліотечна співпраця / Тетяна Сопова // [Матеріали конф. 6–7 вер., 2007 р., м. Люблін]. — Бібл. планета. — 2008.— 1. — С. 13–14.

Матеріал надійшов до редакції 04.11.2014 р.

ОСОБЕННОСТИ ИНФОРМАТИЗАЦИИ ШКОЛЬНЫХ БИБЛИОТЕК В РЕСПУБЛИКЕ ПОЛЬША

Поляничко Зоя Алексеевна
учитель СШ № 90, Печерского района г. Киев, соискатель кафедры психологии и педагогики
Киевский Национальній Лингвистический Университет, г. Киев, Украина
funny_monkey@ukr.net

Аннотация. В статье рассматриваются становление и этапы информатизации школьных библиотек в Республике Польша, развитие их технического, кадрового и финансового обеспечения, активного внедрения ИКТ в учебно-воспитательный процесс в условиях евроинтеграции. Исследуются основные направления реализации общенациональных правительственных программ Польши по компьютеризации школьных библиотек, деятельность образовательных проектов европейских структурных фондов по использованию ИКТ в учебном процессе. Раскрываются особенности развития школьных мультимедийных информационных центров в Республике Польша, такие как создание электронных платформ открытого образования, распространение медиаобразования в польских школах путем задействования учителей-библиотекарей.

Ключевые слова: информатизация школьных библиотек; особенности развития школьных информационных центров; ИКТ-компетентность учителей-библиотекарей.

INFORMATISATION PECULIARITIES OF SCHOOL LIBRARIES IN REPUBLIC OF POLAND

Zoia O. Polianychko
Teacher at School 90, Kyiv, Applicant of Psychology and Pedagogy Department
Kyiv National Linguistic University, Kyiv, Ukraine
funny_monkey@ukr.net

Abstract. The article deals with the formation and development stages of informatisation of school libraries in Poland, the development of their technical, human and financial support, active introduction of ICT in the educational process in the conditions of European integration. Main national Polish governmental programs and educational projects of European Structural Funds of computerization and informatisation of school libraries are outlined. Informatisation peculiarities of school information multimedia centers in Poland, such as creation of electronic platforms of open education, spread of media education in Polish schools by involving teachers-librarians are defined.

Keywords: informatisation of school libraries; informatisation peculiarities of school information multimedia centers; ICT competence of teachers-librarians.

REFERENCES (TRANSLATED AND TRANSLITERATED)

1. Andrzejewska J. Creatyvity of librarians / Jadwiga Andrzejewska // materials from the national conference Fri. 'Socio-Cultural and Creativity incl tional librarians' Miedzeszyn 13–14.06.1997 r. / [Ed. Janusz Nowicki]. — Warsaw : Wydaw. SBP, 1997. — 159 p. (in Polish).
2. The objectives and directions of development of information society in Poland / KBN // W.: 2000. — . [online]. — Available from : http://kbn.icm.edu.pl/cele/index1.html (in Polish).
3. Cybulska A. The school library in the modern information society [online] / Agata Cybulska // In: Workshop librarian / ed. In chief. Wieslaw Olczykowska. — Electronic journal. — No. 1/2005 (13) in March. — Piotrkow Trybunalski: Pedagogical Library, 2005. — Available from : http://www.pedagogiczna.edu.pl/warsztat/2005/1/050102.htm (in Polish).
4. Dobraczyńska A. Description of activities: school library [online] / Anna Dobraczyńska, Jadwiga Oleszek, Helena Oleszczak, Elizabeth Ciryt // High School. UN Biłgoraj. — 2013. — Available from: http://bibliotekawszkole.pl/biblioteka_motorem.pdf (in Polish).
5. E-Polish — An action plan for the development of the information society in Poland in 2001–2006 [online]. — Available from : http://kbn.icm.edu.pl/cele/epolska.html (in Polish).
6. Computerization of library co-financed by the EU [online] / Biznes.pl/Edukacja (29.09.2010). — Available from : http://biznes.pl/magazyny/edukacja/informatyzacja-bibliotek (in Polish).
7. Internet at school / A guide: website team www.interklasa.pl Rural Development Foundation March 2005. — 45 p. (in Polish).
8. Kowalczyk-Wilk H. Ministry of National Education Projects related to the creation of information centers in schools [online] / Halina Kowalczyk-Wilk // Contemporary standards of school libraries in the reformed education system: national conference of teachers-librarians (6-7 November 2000) / 2000. — S. 7–10. — Available from : http://biblioteka.oeiizk.waw.pl/konferencyjne/kowalczyk_wilk.pdf (in Polish).
9. Kozak M. Multimedia Information Centre - the essence and tasks [online] / Małgorzata Kozak // Bibl. Truck-School Complex. after Stanislaw Syroczyński. — Lublin. — 2004. — Available from : http://www.biblioteka.zss.lublin.e (in Polish).
10. Markuszewska J. Multimedia Information Centre — the new face of the school library [online] / Jolanta Markuszewska . — Available from: http://sp.poniatowa.pl/art31.htm (in Polish).
11. Motylska B. School library as an information center in school [online] / Beata Motylska // Methods: article on the functioning of the school library (01.04.2005). — Available from : http://www.interklasa.pl/portal/index/dokumenty/interklasa/biblioteka_szkolna.pdf (in Polish).
12. Project: Law amending the Law on the Education System (24.05.2010) [online]. — Available from : orka.sejm.gov.pl/Druki6ka.nsf/0/.../3209.pdf (in Polish).
13. Szczepańska B. Libraries: as far as progress / Barbara Szczepańska [online] // In: Computerisation of libraries and fair use public (12.12.2012). — Available from : http://prawo.rp.pl/artykul/757643,960433-Informatyzacja-bibliotek--a-dozwolony-uzytek-publiczny.html (in Polish).
14. Sopova T. Ukraine — Poland: Library Cooperation / Tatiana Sopova // [Materials of the conference. 6–7 sept., 2007, Lublin]. — Bibl. planeta. — 2008. — № 1. — P. 13–14 (in Ukrainian).